

ITALIJANŠČINA KOT JEZIK NARODNE SKUPNOSTI NA RAVNI B₁

Izpitni katalog

Ljubljana 2023

Italijanščina kot jezik narodne skupnosti na ravni B₁

Izdal in založil:

Državni izpitni center
zanj dr. Darko Zupanc

Avtorji:

Klara Antoni Jančič,
Suzana Bitenc Peharc
dr. Jana Kenda,
Neda Pavlin Masle,
Silva Praprotnik in
Darja Škorjanc Braico.

Spletna stran:

www.ric.si

© Državni izpitni center 2023

Vse pravice pridržane. Noben del te knjige ne sme biti reproduciran, shranjen ali prepisan v katerikoli obliki oziroma na katerikoli način, bodisi elektronsko, mehansko, s fotokopiranjem, ali kako drugače, brez predhodnega dovoljenja lastnikov avtorskih pravic.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 147539459](https://nuk.uzd.si/COBISS.SI-ID/147539459)

ISBN 978-961-6899-75-8 (PDF)

UVOD

Preizkus znanja italijanščine kot jezika narodne skupnosti, ki ga morajo dokazati administrativno-tehnični delavci v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom, preverja sporazumevalno zmožnost kandidatov na ravni B1 Skupnega evropskega jezikovnega okvirja (SEJO). Preizkus znanja poteka v obliki pisnega in ustnega dela.

Cilj preizkusov znanja *Italijanščina na ravni B1* je preveriti sporazumevalno zmožnost kandidatov, in sicer branje, poznavanje in rabo jezika, poslušanje, govorjenje in pisanje.

Preizkus znanja je namenjen administrativno-tehničnim delavcem, ki se želijo zaposliti na področju vzgoje in izobraževanja v šoli ali vrtcu z italijanskim učnim jezikom. Po uspešno opravljenem izpitu kandidati dobijo javno veljavni certifikat o znanju jezika na ravni B1.

ZGRADBA IN VREDNOTENJE PREIZKUSA

Kandidati, ki želijo dokazati znanje italijanščine na ravni B1, opravljajo javno veljavni izpit za odrasle na osnovni ravni. Preverjanje znanja je pisno in ustno. **Pisni del** ocenjujejo **pooblašteni ocenjevalci** po merilih, objavljenih v tem katalogu, in točkovniku, ki ga za vsak posamezen preizkus pripravi komisija za italijanščino. **Ustni del** ocenjujejo **pooblašteni izpraševalci**; kandidatovo znanje pa se presoja po merilih, objavljenih v tem katalogu.

Pisni del traja **135 do 145 minut**.

Ustni del traja **do 20 minut**. Kandidati imajo pravico, da se za ustni del pripravljajo 15 minut.

Na preizkusu se preverjajo bralna, slušna, pisna in govorna sposobnost: bralna, slušna in pisna se preverja pri pisnem izpitu tako, da kandidati rešujejo enake izpitne pole v natanko določenem času, ki je enak za vse kandidate. Govorna komunikacija se preverja pri ustnem delu, pri tem je kandidatom v pomoč slikovno in/ali pisno gradivo, predloženo na listu z vprašanji, ki rabi kot iztočnica za pogovor z ocenjevalcem ali s sogovornikom.

Pisni in ustni del sta ocenjena skupaj kot celota. Za pridobitev certifikata o znanju italijanščine na skupni evropski ravni B1 mora kandidat doseči ustrezno število odstotnih točk v skupni oceni in pri vsaj treh delih izpita.

Število odstotnih točk, ki so potrebne za izdajo certifikata:

	Branje	Jezik	Poslušanje	Pisanje	Govorjenje	Skupaj
Osnovna raven B1	74	75	76	75	69	75

S pridobitvijo certifikata iz italijanščine na ravni B1 je kandidat (kandidatka) dokazal(a), da obvlada osnove italijanskega jezika, ki mu(ji) omogočajo, da:

- se primerno jezikovno znajde v vsakdanjih položajih,
- razume bistvene in zanj(zanjo) pomembne ali zanimive informacije v manj zahtevnih avtentičnih pisnih in govornih besedilih,
- razume in sodeluje v pogovoru o temah iz vsakdanjega življenja,
- napiše osebno in poluradno pismo ter preprostejše sestavke.

IZPITNI CILJI

KANDIDAT POKAŽE, DA:

1. razume bistvo in posamezne informacije v manj zahtevnih avtentičnih italijanskih besedilih različnih zvrsti, vzetih iz različnih virov (na primer časopisov, revij, brošur);
2. razume bistvo in posamične informacije v različnih vrstah študijsko posnetih besedilih v italijanskem jeziku, kot so kratka poročila, pogovori, kratke pripovedi, obvestila, izjave;
3. se zna pisno izražati v eni izmed stalnih oblik sporočanja (napisati krajši vodeni sestavek, osebno pismo ali sporočilo);
4. se sporazumeva v vsakdanjih govornih položajih;
5. zna izraziti svoje mnenje na podlagi iztočnice;
6. pozna besedje, glasoslovje, oblikoslovje, skladnjo in pravopis ter sociolingvistične in pragmatične zakonitosti italijanskega jezika, potrebne za doseganje izpitnih ciljev, opredeljene v točkah od 1 do 5.

SHEMA IZPITA

Pisni del

Izpitna pola	Naslov	Čas reševanja	Delež pri oceni	Številka izpitnega cilja
1	Bralno razumevanje	30 minut	20 %	1, 6
2	Poznavanje jezika	40 minut	20 %	6
3	Slušno razumevanje	od 20 do 30 minut	20 %	2, 6
4	Pisno sporočanje	45 minut	20 %	3, 6
Skupaj pisni del		od 135 do 145 minut	80 %	

Ustni del

Deli izpita:			
• Predstavitev na podlagi postavljenih vprašanj			4, 5, 6
• Igranje vlog: osnovni vsakdanji položaji			
• Pogovor na podlagi iztočnice			
Skupaj ustni del	do 20 minut	20 %	

VRSTE BESEDIL IN TIPI NALOG

Na posameznih polah bodo le nekatere vrste besedil in nekateri tipi nalog, ki jih bo za posamezen izpitni rok izbrala in pripravila izpitna komisija, in ne vse hkrati. Kandidatom, ki ne bodo obiskovali jezikovnih tečajev po programu Italijanščina za odrasle, priporočamo, da se pred izpitom podrobno seznanijo z njimi, bodisi sami ali na posebnih pripravljalnih tečajih.

Izpitna pola	Vrste besedil	Tipi nalog
1	obvestila, opozorila, oglasi in reklamni oglasi, prospekti, vodniki, radijski in TV sporedi, vremenske napovedi in poročila, vozni redi, krajši članki, pisma, razglednice;	alternativni tip izbirni tip tip povezovanja tip urejanja kratki odgovori
2	vse naloge bodo jezikovno znanje preverjale v povezavi z manj zahtevnimi besedili oziroma odlomki besedil različnih zvrsti	izbirni tip tip dopolnjevanja tip povezovanja kratki odgovori
3	posnetki kratkih pogovorov, poročil, vremenske napovedi, anekdot, novic, obvestil, pripovedi, opisov, navodil	izbirni tip tip dopolnjevanja alternativni tip tip povezovanja kratki odgovori
4		krajši vodeni sestavki (100 do 120 besed)
USTNO SPOROČANJE		igranje vlog pogovor na slikovno, pisno ali ustno iztočnico

VREDNOTENJE PO MERILIH

Pisni del

- Izpitne pole – 1., 2. in 3.: za vsak pravilen odgovor je določeno število točk, ki znesejo v odstotkih:
  - pola: 20 % celotne ocene izpita
  - pola: 20 % celotne ocene izpita
  - pola: 20 % celotne ocene izpita

Seštevek točk pri 4. poli znaša 20 % celotnega izpita.

4. pola se ocenjuje po teh merilih:

A	SPOROČILNOST
5	Sestavek povsem ustreza nalogi. Sporočilni namen je dosežen (po izčrpnosti in natančnosti pri podajanju informacij in stališč).
4	Sestavek precej ustreza nalogi. Sporočilni namen je dosežen. Kandidat/ka primerno razvija temo, vendar je manj izčrpen/izčrpana in natančen/natančna pri podajanju informacij in stališč.
3	Sestavek še ustreza nalogi. Sporočilni namen je dosežen, vendar je sporočilo manj jasno (npr. nebitveni podatki, pretirano ponavljanje).
2	Sestavek delno ustreza nalogi. Veliko zahtev ni uresničenih, mogoče je razbrati temeljno misel, vendar ima kandidat/ka težave pri upovedovanju, razumevanju besedila je pogosto oteženo.
1	Sestavek komajda ustreza nalogi. Sporočilni namen je nejasen.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Sestavek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti. Kandidat/ka ni napisal/a sestavka.

B	OBLIKA		ZGRADBA
3	Oblika je primerna.	3	Sestavek je povezan in logično zgrajen.
2	Oblika ima nekaj pomanjkljivosti.	2	Sestavek je ponekod nepovezan in/ali pomanjkljivo razčlenjen.
1	Oblika je kljub pomanjkljivostim še sprejemljiva.	1	Sestavek je kljub pomanjkljivostim še sprejemljiv.
0	Oblika ni primerna. Kandidat/ka ni napisal/a sestavka.	0	Sestavek je nepovezan in nelogično zgrajen. Kandidat/ka ni napisal/a sestavka.

* Pisma ocenjujemo po merilih za obliko, vse ostale sestavke po merilih za zgradbo

C	JEZIKOVNA PRAVLNOST
4	Jezikovnih napak skoraj ni.
3	Malo temeljnih jezikovnih napak.
2	Veliko jezikovnih napak.
1	Večina povedi je jezikovno napačnih.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Sestavek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti. Kandidat/ka ni napisal/a sestavka.

Ustni del se ocenjuje po teh merilih:

A	BESEDIŠČE
4	Besedišče je raznoliko in ustrezno.
3	Besedišče je ustrezno, opazimo posamezne napačne rabe in/ali nepoznavanje ustreznih besed.
2	Besedišče je skromno, komunikacija je otežena.
1	Nezadostno besedišče, ki preprečuje komunikacijo.
0	Kandidat/ka ni pristopil/a k izpitu. Kandidat/ka molči.

B	SPOSOBNOST TEKOČEGA IZRAŽANJA
3	Izražanje je tekoče. Govor brez zatikanja, samo naravno omahovanje.
2	Izražanje ni povsem tekoče. Govor se včasih ustavi, vendar to ne preprečuje komunikacije.
1	Težave v izražanju. Govor se pogosto ustavlja, kar ovira komunikacijo
0	Kandidat/ka ni pristopil/a k izpitu. Kandidat/ka molči.

C	IZGOVORJAVA
3	Dobra izgovorjava, naglas in stavčna intonacija.
2	Povprečna izgovorjava, naglas in stavčna intonacija.
1	Slaba izgovorjava, naglas in stavčna intonacija, ki večinoma preprečuje komunikacijo.
0	Kandidat/ka ni pristopil/a k izpitu. Kandidat/ka molči.

Č	JEZIKOVNA PRAVLNOST
3	Nič ali malo temeljnih jezikovnih napak.
2	Nekaj jezikovnih napak, ki ne ovirajo komunikacije.
1	Toliko jezikovnih napak, da je komunikacija otežena.
0	Kandidat/ka ni pristopil/a k izpitu. Kandidat/ka molči.

IZPITNE VSEBINE

KOMUNIKACIJSKE FUNKCIJE

Izraz zaznamuje tisto, kar želimo z jezikom doseči, torej, kakšen je namen naših besed, kaj želimo kot govorci ali pisci povedati, npr. opravičiti se, izraziti mnenje, povabiti, prositi za dovoljenje, prositi za informacijo, svetovati... V vsakem jeziku imamo za različne namene različne izraze, ki jih lahko uporabimo. Na izbiro vplivajo poleg namena našega sporočila še:

- ❖ govorni položaj ali sobesedilo;
- ❖ razmerje med govorci ali med bralci in piscem;
- ❖ govorčev ali piščev cilj;
- ❖ tema;
- ❖ ali je izražanje pisno ali govorno;
- ❖ stopnja obvladanja jezika.

Če želimo torej naše jezikovno znanje pravilno uporabljati, ko govorimo in pišemo, je posebno pomembno, da znamo pravilno izbrati med množico jezikovnih možnosti, ki so nam na voljo v vsakem jeziku in seveda tudi v italijanskem. Delimo jih na:

- ❖ spoznavno-predstavitvene,
- ❖ predstavitveno-izrazne,
- ❖ izrazno-čustvene,
- ❖ vplivanjske in
- ❖ vzorce za navezovanje stikov med ljudmi.

Kandidati morajo pri pisnem in ustnem izpitu dokazati, da znajo uporabljati različna jezikovna sredstva skladno z namenom sporočanja (formalno, neformalno, vljudnostno,...) in skladno s svojim govornim položajem.

Na *osnovni ravni* mora kandidat pravilno uporabiti naslednje komunikacijske funkcije:

Medsebojni stiki

- ❖ navezovanje stikov, predstavljanje sebe in drugih,
- ❖ pozdravi in odgovori na pozdrave,
- ❖ spraševanje po počutju in odgovarjanje na taka vprašanja,
- ❖ zahvaljevanje,
- ❖ izražanje opravičil in odgovarjanje na opravičila,
- ❖ prositi/ponuditi pomoč in ponujeno sprejeti ali zavrniti,
- ❖ izražanje prepovedi in dovoljenja,
- ❖ dajanje navodil in opozarjanje,
- ❖ vabilo in odgovor na vabilo.

Potek pogovora

- ❖ začenjanje, ohranjanje, prekinitvev pogovora in vključevanje v pogovor.

Pridobivanje in prenašanje informacij

- ❖ poizvedovanje,
- ❖ identifikacija ali poimenovanje oseb, predmetov, dogodkov, okoliščin, krajev,
- ❖ opisovanje oseb, predmetov, dogodkov, okoliščin, krajev, poti, vremena, hrane, dopusta, poklica, delovnega mesta, vsakdanjih opravil,
- ❖ poročanje o dogodkih, osebnih doživetjih.

Trditve

- ❖ izražanje prepričanja (popolna prepričanost, nujnost, dolžnost),
- ❖ izražanje domnev (negotovost, dvom),
- ❖ izražanje odločitve,
- ❖ izražanje sposobnosti,
- ❖ izražanje ugotovitev (ugotavljanje resničnega stanja, zanikanje, ugotavljanje (ne)pravilnosti).

Vrednotenje

- ❖ kognitivno (pravilno – nepravilno, resnično – neresnično),
- ❖ normativno (dobro – slabo, lepo – grdo, količine, mere, barve).

Izražanje čustev

- ❖ zadovoljstvo – nezadovoljstvo, navdušenje – razočaranje, veselje – žalost, sočutje, vznemirjenje, strah, ogorčenje, jeza, presenečenje, želje.

Pri preverjanju poznavanja jezikovnih funkcij mora torej kandidat dokazati, da se zaveda, da je v življenju veliko predvidljivih in tudi nepredvidljivih položajev, na katere se moramo govorci in pisci znati pravilno odzivati, če hočemo doseči cilj učenja tujega jezika: čim bolj pristno in neokrnjeno sporazumevanje.

TEMATSKA PODROČJA

Pisne in ustne naloge se bodo nanašale na izbrana tematska področja, ki prekrivajo besedišče in druga jezikovna sredstva za obvladovanje tako imenovane *italijanščine za splošno rabo*. Teme iz najrazličnejših učbenikov se večidel prekrivajo z izborom tega kataloga, tako da bodo kandidati na tečajih sproti dojemali njihovo vsebino. To pa morajo obvladati tudi kandidati, ki so si znanje pridobili kako drugače. Vsem kandidatom priporočamo, da svoje znanje italijanskega jezika širijo čim bolj različno: berejo časnike, revije in knjige, gledajo TV-oddaje, ki nimajo slovenskega prevoda, poslušajo radio in uporabljajo internet. S tako različnimi viri informacij bodo gotovo obvladali znanje, ki je potrebno za razumevanje in razpravljanje o tematskih sklopih, navedenih v tem katalogu.

Ljudje in osebna identiteta

- ❖ imen naslov, stan, spol, rojstni podatki, starost
- ❖ narodnost, jezik,
- ❖ šola, izobrazba, poklic in dejavnost,
- ❖ značaj,
- ❖ videz in oblačila,
- ❖ družina in odnosi z drugimi ljudmi in okoljem,
- ❖ dejavnosti v prostem času (šport, branje, kino, gledališče, množična občila, konjički, itn.)

Bivanje in bivalno okolje

- ❖ vrst, lega, velikost stanovanja ali hiše,
- ❖ prostori,
- ❖ bivanje v hotelu,
- ❖ oprema,
- ❖ najemnina in stroški.

Kraj

- ❖ vrsta, lega in velikost,
- ❖ življenje v kraju,
- ❖ javne ustanove in površine,
- ❖ znamenitosti in zanimivosti v mestu,
- ❖ orientacija.

Dežela – država

- ❖ Slovenija in druge države,
- ❖ lega in velikost,
- ❖ prebivalstvo in jeziki,
- ❖ šege, navade in prazniki.

Delo

- ❖ vrste poklicev,
- ❖ delovni čas in delovni dan.

Vsakdanje življenje

- ❖ navade in vsakdanja opravila,
- ❖ trgovine, obrt in storitve,
- ❖ predmeti za vsakdanjo rabo,
- ❖ mere, količine, denar,
- ❖ čas in koledar,
- ❖ promet in prometna sredstva (vozni red in povezave).

Hrana in pijača

- ❖ jedilni list, naročanje hrane in pijače,
- ❖ obroki in jedi, specialitete,
- ❖ pijače,
- ❖ civilizacijske posebnosti.

Zdravje in nega telesa

- ❖ telo in osebna nega,
- ❖ počutje,
- ❖ bolezni in zdravje,
- ❖ nesreče in zavarovanje.

Naravno okolje

- ❖ rastline, živali,
- ❖ pokrajine,
- ❖ vreme, podnebje,
- ❖ varstvo okolja.

Prosti čas, zabava, šport

- ❖ potovanja in počitnice,
- ❖ turizem in države: mesta in znamenitosti,
- ❖ konjički,
- ❖ šport in rekreacija,
- ❖ zabava.

INVENTAR JEZIKOVNIH STRUKTUR

Poznavanje in pravilna raba slovničnih struktur sta del znanja, ki ga pridobijo kandidati zato, da bi čim bolj obvladovali bralno, pisno, slušno in govorno sposobnost. Čeprav so slovnične strukture v katalogu navedene v seznamih, brez jezikovnih zglede, in iztrgane iz sobesedila, je pomembno, da jih kandidati znajo pravilno uporabiti v različnih pisnih in govornih položajih. Izpitni cilji so torej preverjanje **pravilne rabe** slovničnih struktur v različnih sobesedilih in govornih položajih, in ne preverjanje znanja slovničnih pravil.

1. L'ARTICOLO

1.1 L'articolo determinative

(singolare e plurale)

1.2 L'articolo indeterminativo

1.3 L'articolo partitivo

Omissione dell'articolo

Usi particolari dell'articolo

Preposizioni articolate

2. IL NOME

Il genere e il numero

Formazione del plurale

Eccezioni nella formazione del plurale

3. L'AGGETTIVO

3.1 Aggettivi qualificativi

genere e numero

accordo e posizione

bello, quello

grande santo

gradi dell'aggettivo qualificativo

alcune eccezioni *migliore, pessimo*

3.2 Aggettivi possessivi

genere e numero

accordo e posizione

uso dell'aggettivo possessivo nelle frasi esclamative, in alcune locuzioni preposizionali, con i nomi di parentela

3.3 Aggettivi dimostrativi

genere e numero

questo, quello, stesso-a

3.4 Aggettivi indefinite

genere e numero

3.5 Aggettivi interrogativi

genere e numero

3.6 Aggettivi numerali

cardinali

ordinali

moltiplicativi *doppio*

collettivi *coppia, ventina*

4. IL PRONOME

Pronomi personali

pronomi personali soggetto

pronomi personali complemento
(diretti e indiretti)

forme toniche e atone

accordo del participio passato con i pronomi

forma affissa *eccolo, compralo!, devo comprarlo*

pronomi combinati

Pronomi possessivi

numero e genere

Pronomi dimostrativi

numero e genere

Pronomi indefiniti

numero e genere

Pronomi relativi

numero e genere

Pronomi interrogativi

numero e genere

5. LA PREPOSIZIONE

Preposizioni semplici e articolate

Alcune locuzioni preposizionali

6. L'AVVERBIO

Posizione dell'avverbio

Comparazione dell'avverbio

6.1 Avverbi di modo in –mente

Locuzioni avverbiali di modo

di solito, di corsa

6.2 Avverbi di luogo

“Ci”, “Ne” avverbiale

Alcune locuzioni avverbiali di luogo

6.3 Avverbi di tempo

Alcune locuzioni avverbiali di tempo

6.4 Avverbi di affermazione, di negazione, di dubbio

6.5 Avverbi di quantità

Alcune locuzioni avverbiali di quantità

7. LA CONGIUNZIONE, L'INTERIEZIONE

7.1 Congiunzioni coordinative

7.2 Congiunzioni subordinative

che, se, anche se, siccome, perché, quando, dopo che, mentre

7.3 Interiezioni proprie, improprie, esclamative

8. IL VERBO

persona e numero, coniugazione, modi e tempi del verbo, forme verbali

Coniugazione del verbo:

verbi ausiliari

verbi regolari in –are, -ere, -ire

verbi irregolari

verbi modali

verbi fraseologici *finire, smettere*

verbi riflessivi

verbi impersonali

Modi del verbo e le forme verbali

Modi finiti

Tempi dell'indicativo:

Il presente

Il passato prossimo

L'imperfetto

Il trapassato prossimo

Il futuro semplice

Il futuro composto

Il condizionale semplice

Il condizionale composto

L'imperativo

Modi infiniti

L'infinito semplice

Il gerundio semplice (forma perifrastica)

Il participio passato (per formare tempi composti)

Forma attiva

9. LA SINTASSI

Il soggetto e il predicato

Complementi

Attributo

9.1 Frasi semplici (affermative, negative, dichiarative, interrogative, esclamative)

9.2 Frasi composte

Il periodo ipotetico per esprimere un'ipotesi reale

La concordanza dei tempi e dei modi

(tranne il congiuntivo)

10. LA FORMAZIONE DELLE PAROLE

11. LA FONOLOGIA E L'ORTOGRAFIA

12. L'INTONAZIONE

13. LA PUNTEGGIATURA